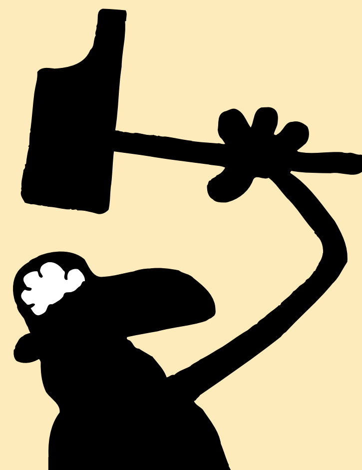
Onze Hersenbrekers gelden in principe enkel voor de Windows-versies 95, 98, 98 SE en ME. De tips zijn dus niet noodzakelijk altijd bruikbaar binnen een andere besturingsomgeving (zoals NT, 2000 of XP).

Hersenbrekers

Deel 6/10
Websiteproblemen (2/2)

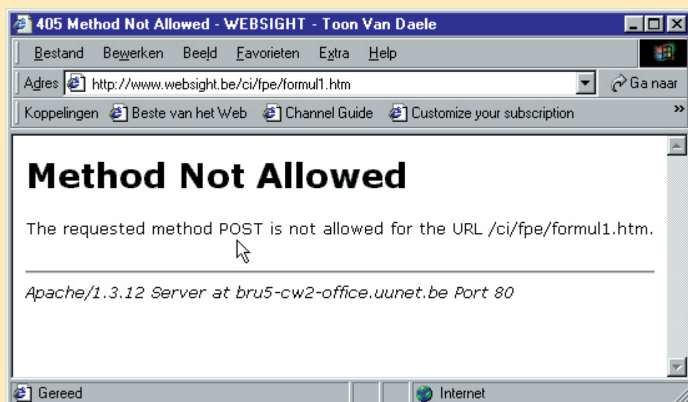

Als je de tips van onze hersenbrekers uit de vorige aflevering ter harte hebt genomen, dan ziet je webstek er nu ongetwijfeld al een stuk beeldiger uit. Maar een website is natuurlijk méér dan wat mooie plaatjes en achtergronden. In dit artikel pakken we dus meteen een aantal andere typische struikelblokken aan: van nukkige webformulieren over vreemde tekens tot weerbarstige uploads...

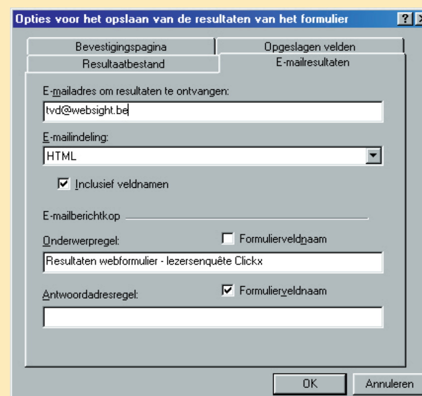
Webformulier

Je hebt zopas je eerste webformulier volgens de regels van de kunst ontworpen: je keuzerondjes en selectievakjes lijken prima te werken, en al je velden staan netjes uitgelijnd in een tabel. Je krijgt echter het deksel op de neus zodra je dat formulier op de webserver bij je provider plaatst: druk je op de verzendknop om de ingevulde gegevens netjes naar je eigen postvak door te mailen, dan geeft je browser prompt een foutbericht te zien... en geen spoor van je gegevens!

De verklaring is vrij eenvoudig: er is namelijk een extra programmaatje op de webserver nodig om de ingevulde gegevens netjes uit dat webformulier te halen, te verzamelen en in een e-mailberichtje te stoppen. Zo'n programma noemen we een script (bijvoorbeeld geschreven in Perl of ASP). Vooral wie FrontPage gebruikt om z'n webstek te ontwerpen, weet vaak niet waar hij het heeft: dat programma maakt het immers bijzonder makkelijk om alle opties voor zo'n webformulier snel in te stellen, maar toch moet je provider ook hier eerst een speciaal programma (de zogenaamde FrontPage-extensies) op z'n webserver plaatsen alvorens je formulier kan werken!

Een foutbericht en geen spoor van je gegevens.

FrontPage... misleidend eenvoudig!

Stap 1

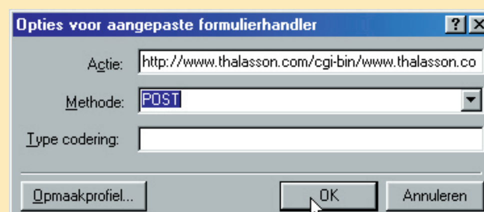
Ga dus eerst bij je provider na of hij zo'n formulierscript op z'n webserver heeft draaien, en hoe je precies je webformulier moet aanpassen. Weigert hij zo'n script te installeren, dan kan je je gelukkig nog op de volgende manier uit de slag trekken...

Stap 2

Op het internet staan er immers gratis enkele formulierscripts ter beschikking, bijvoorbeeld op de site van Thalasson [**www.thalasson.com**]. Om het script aan te spreken, dien je natuurlijk wel de nodige aanpassingen aan je formulier(code) te doen.

We laten je eerst zien hoe je dat aanpakt in FrontPage (Express).

- Klik met de rechter muistoets op een lege plaats in het formulier;
- kies EIGENSCHAPPEN VAN FORMULIER in het snelmenu;

De eigenschappen van een formulier bepaal je zo.

- afhankelijk van de versie van FrontPage klik je nu op de knop **Instellingen**, of selecteer je de optie **Naar andere bestemming** (kies hier voor **Aangepast script**) – in dit laatste geval druk je op de knop **Opties**;
- in het veld **Actie** vul je exact de volgende regel in: **http://www.thalasson.com/cgi-bin/www.thalasson.com/mf.pl** ;
- kies voor **Post** in het veld **Methode**;
- bevestig met **Ok**.

Stap 3

Naam/waarde-paar

Naam: emailto

Waarde: info@websight.be

OK | Annuleren

Zo voeg je extra velden toe aan je formulier.

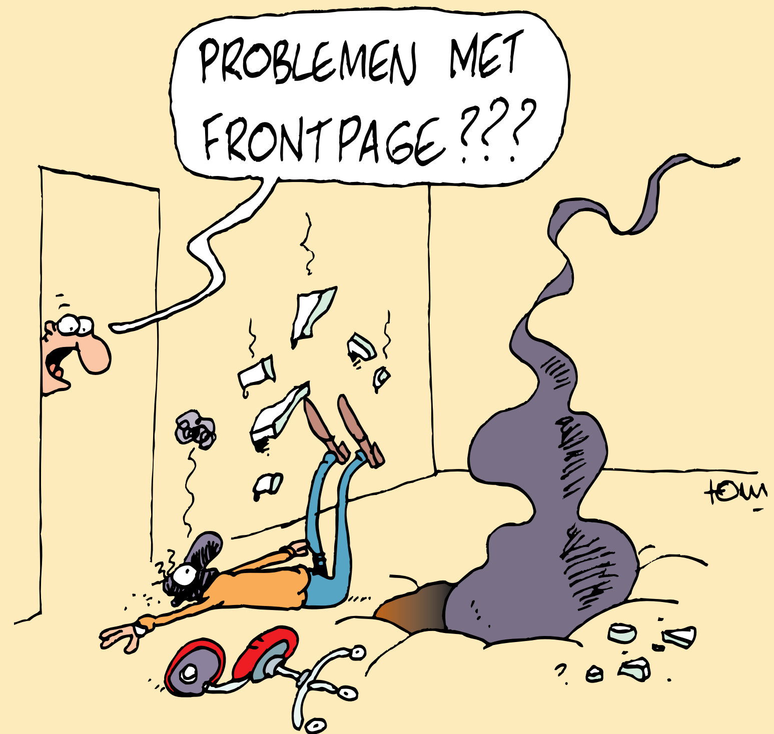
Nu dien je nog enkele extra (verborgen) velden aan je webformulier toe te voegen. Dat doe je in FrontPage als volgt.

- Klik opnieuw met de rechter muistoets op een lege plaats in je formulier en kies **Eigenschappen van formulier**;
- druk vervolgens op de knop **Toevoegen...** (eventueel moet je eerst nog de knop **Geavanceerd** indrukken);
- vul in het veld **Naam 'emailto'** in;
- geef in het veld **Waarde** je eigen e-mailadres op (de gegevens van het ingevulde webformulier worden dan naar dat postvak doorgestuurd);
- bevestig met **Ok**.

Herhaal deze procedure voor de volgende twee velden:
-1- Naam: **nextpage** – Waarde: het volledige (!) url-adres (inclusief http://) van de pagina die je bezoeker te zien moet krijgen zodra hij het webformulier heeft verstuurd;
-2- Naam: **subject** – Waarde: de onderwerpsregel die je aan het berichtje met de formuliergegevens wil meegeven, bijvoorbeeld: Antwoorden Webformulier.

Stap 4

Beschik je niet over FrontPage en weet je niet hoe je het in een ander programma moet aanpakken, dan kan je nog altijd rechtstreeks de html-code aanpassen. Dat kan gebeuren in een eenvoudige tekstverwerker als Wordpad of zelfs in je Kladblok.
Spoor eerst de tag **<FORM>** op in je html-code. Die ganse tag vervang je dan door: **<form method="POST"action="http://www.thalasson.com/cgi-bin/www.thalasson.com/mf.pl">**.
Onmiddellijk na deze tag voeg je dan het verborgen veld **emailto** toe: **<input type="hidden" name="emailto" value="info@websight.be">**. De overige twee verborgen velden (**nextpage** en **subject**) plaats je er op dezelfde manier dadelijk achter.

Stap 5

Een alternatief is dat je zo'n script zelf op je eigen webstek plaatst, indien je provider je dat tenminste toelaat. Dat heeft als voordeel dat je formulier niet langer afhangt van de goede werking van de Thalasson-webserver. Een goed bruikbaar en gratis script is bijvoorbeeld FormMail [**www.worldwidemart.com/scripts/formmail.shtml**], dat je gratis kan downloaden. Het vereist wel een minimale kennis van de werking van zo'n script!

VAKTAAL

ASP: (Active Server Pages) Een open, vrij te compileren programmeeromgeving waarin je html-pagina's, scripts en ActiveX-server componenten kan combineren om krachtige, op het web gebaseerde zakelijke oplossingen te produceren. Met ASP worden toepassingen op de server gemaakt.

CGI: (Common Gateway Interface) CGI definieert een methode om eenvoudige programma's zoals Perl-scripts op een webserver te draaien. CGI maakt het mogelijk om programma's in www beschikbaar te stellen. Deze worden door html-bestanden opgevraagd en maken zelf de html-code, die dan naar een www-browser kan worden gestuurd.

Html: Hypertext markup language, een soort taal die tekst, afbeeldingen, links enzovoort in webpagina's giet.

Perl: (Practical Extraction and Report Language) Programmeertaal die zeer vaak wordt toegepast voor het maken van CGI-scripts. Perl-scripts kunnen zowel de extensie .pl als .cgi hebben en worden alleen uitgevoerd als Perl op het serversysteem staat.

Script: Kleine programmaatjes die vaak in webpagina's worden verwerkt om bijvoorbeeld gegevens op te vragen.

URL-adres: Staat voor uniform resource locator, en is niets anders dan het adres waar het webdocument zich on line bevindt. Gewoonlijk begint zo'n adres met http://www…

Webserver: Computer waarop html-pagina's klaarstaan om geconsulteerd te worden via het internet.

Fonts voor noodlijdenden

Fonts kunnen je heel wat parten spelen op je webpagina's: ofwel krijgen je bezoekers in hun browser niet de lettertypes die je had voorzien, ofwel klopt de grootte van de fonts niet. Maar ook aan de kant van de ontwikkelaar kunnen fonts best vervelend doen. Je slaagt er maar niet in een standaardfont voor je webpagina's te definiëren en na een tijdje staat je html-code letterlijk bol van al die <FONT>-tags. Nochtans kan je al deze problemen in één klap de baas. Het geheim zit in de <STYLE>-tags. Hou er rekening mee dat de browsers hiervoor wel CSS moeten ondersteunen (vanaf Internet Explorer 3 en Netscape 4).

Geef meer style aan je fonts!

Stap 1

Je kan zo'n <STYLE>-tag natuurlijk door je webeditor laten invoeren (in FrontPage bijvoorbeeld kan dat via het menu OPMAAK, optie OPMAAKPROFIEL), maar voor een CSS-beginneling kan zo'n procedure behoorlijk complex overkomen. We pakken dus beter rechtstreeks de html-code van de webpagina aan (in FrontPage klik je daarvoor op het html-tabblad, onderaan de pagina).

Stap 2

In het header-gedeelte, tussen de <HEAD>-tags, plaats je dan de volgende coderegels:

```
<STYLE>
  BODY, P, TD
  { FONT-FAMILY: VERDANA, GENEVA, HELVETICA, ARIAL, SANS-SERIF }
</STYLE>
```

Hiermee los je alvast twee problemen op. Deze coderegel specificeert namelijk het standaardfont van alle body-, paragraaf- en tabeltekst, zodat je voor die tekst alvast niet langer van de html <FONT>-tags gebruik hoeft te maken! Dankzij het attribuut **font-family** hoef je je ook niet langer zorgen te maken dat bijvoorbeeld het Verdana-font niet op het toestel van je bezoeker is geïnstalleerd. Zoals je het hier hebt aangegeven, zal zijn browser in volgorde de fonts Verdana, Geneva, Helvetica en Arial uitproberen. Blijkt geen van deze fonts geïnstalleerd, dan pas zal de browser een ander sans-serif font (een schreefloos lettertype dus) gebruiken.

Stap 3

Wil je ook iets aan de fontgrootte doen, dan kan je de regel uit de vorige stap als volgt aanpassen: { FONT-FAMILY: VERDANA, GENEVA, HELVETICA, ARIAL, SANS-SERIF ; FONT-SIZE:SMALLER }.

Door deze toevoeging geef je te kennen dat de standaardgrootte van je body-font iets kleiner moet zijn dan de grootte die de browser aan je bezoeker normaal te zien geeft. Als je dat verkiest, kan je ook een bepaald percentage opgeven, zoals { font-size: 80% }, of zelfs met exacte, absolute waarden werken, bijvoorbeeld in pixelgrootte: { font-size: 12px }.

Stap 4

Wil je voor andere html-tags andere fontattributen specificeren, dan kan dat op dezelfde manier. Voor kopgroottes 1 en 2 bijvoorbeeld tik je binnen de <STYLE>-tags de volgende regels in:

```
H1, H2
  { FONT-FAMILY: 'COMIC SANS MS', 'ARIAL NARROW', SANS SERIF; FONT-SIZE: 24PT }
```


Eurotiek

Nooit gedacht dat al die euro-perikelen zich ook zouden doorzetten tot op je webpagina? Dan moet je maar eens het €-teken uitproberen in html! Wedden dat het op heel wat browsers niet correct wordt weergegeven? Dat komt vooral omdat het teken vrij laat in de computerwereld werd geïntroduceerd (meer bepaald in Unicode 2.1 van 1998), zodat nogal wat fonts het zonder dat teken moeten stellen. Een universele oplossing is er vooralsnog niet, maar met de volgende tips vermijd je alvast een (n)eurose.

Stap 1

De meeste handleidingen raden aan te doen wat je voor andere speciale tekens in html kan doen: je gebruikt een zogenaamde entiteitsverwijzing in plaats van het teken zelf uit je toetsenbord te rammen. Het teken é bijvoorbeeld kan je in de html-code als volgt opnemen: &EACUTE; en voor de € is er de volgende referentie voorzien: &EURO;. Nogal wat browsers geven ook deze verwijzing niet goed weer, maar ze laten de bezoekers dan tenminste wel nog het verstaanbare &EURO; zien.

Stap 2

Gelukkig blijkt de numerieke referentie voor het €-teken iets algemener aanvaard te worden door de browsers: €. Deze notatie blijkt alvast geen problemen op te leveren vanaf Internet Explorer 4, op voorwaarde weliswaar dat het gebruikte font het €-teken kan weergeven.

Stap 3

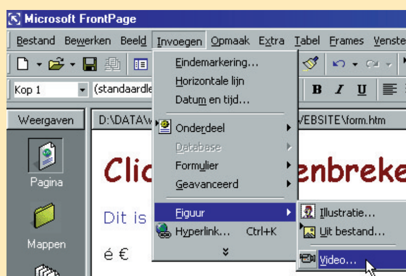
Een alternatieve oplossing is natuurlijk het €-teken in een kleine gif-afbeelding te stoppen en het als zodanig in je webpagina op te roepen. Het nadeel is dan wel dat zo'n afbeelding zich uiteraard niet automatisch schaalt naar de grootte van het weergegeven font.

Geen geluid

Je tracht je webpagina's wat op te fleuren met een leuk achtergronddeuntje of een blits multimediabestand, en wat blijkt? Je browser geeft geen piep, of je krijgt enkel iets te horen of te zien als je Internet Explorer gebruikt... Vooral FrontPage-gebruikers hebben hiermee af te rekenen, want dat programma stemt zijn code vooral af op - wat dacht je - de Microsoft-browser!

FrontPage: niet vriendelijk voor Netscape!

Plug-ins: een universele oplossing.

Stap 1

Om snel een avi-filmpje op je webpagina te plakken, is de verleiding in FrontPage natuurlijk groot om dat via het menu Invoegen, Figuur, Video te doen... Geen goed idee, want op die manier kunnen enkel Internet Explorer-gebruikers van je opname genieten. Een alternatief is een ActiveX-control te gebruiken maar ook dat is in hetzelfde bedje ziek. Gelukkig kan je ook nog een beroep doen op enkele universele plug-ins voor multimedia. Open daartoe het menu Invoegen in FrontPage en kies de opties Geavanceerd, Invoegtoepassing. In het veld Gegevensbron verwijs je dan naar het multimediabestand. De andere attributen in het dialoogvenster spreken eigenlijk voor zich.
Beschik je niet over FrontPage, dan kan je dat ook rechtstreeks in de html-code toevoegen, en wel als volgt: <embed width= ”240” height=”320” src=”vakantie/video/zanzibar.mov”>.
Is de vereiste plug-in niet aanwezig, dan kan je een alternatieve boodschap opnemen tussen de tags <noembed> </noembed>.
Afhankelijk van de plug-in kan je ook nog extra attributen opnemen binnen de <embed>-tag. Voor een RealAudio-bestand bijvoorbeeld kan je er via de code autostart=”true” voor zorgen dat het geluid onmiddellijk begint te spelen.

Stap 2

Ongeveer dezelfde problematiek zien we bij achtergrondgeluiden. Gebruik je FrontPage, dan voeg je zo'n geluid wellicht toe via het dialoogvenster Eigenschappen van pagina, tabblad Algemeen, Achtergrondgeluid. Deze optie zorgt ervoor dat er net voor de </head>-tag een coderegel als <bgsound src=”geluiden\valentijn.wav” loop=”-1”> wordt opgenomen. Werkt prima onder Internet Explorer, maar laat opnieuw Netscape in stilte achter.
Ook hier maak je dus beter gebruik van de <embed>-tag, bijvoorbeeld als volgt: <embed src=”geluiden/valentijn.wav” autostart=”true” volume=”70” hidden=”true” loop=”true”>.
Deze code zorgt ervoor dat het geluid dadelijk begint te spelen (autostart), met een matig volume (hier 70% van de standaard ingestelde geluidssterkte), dat het automatisch wordt herhaald (loop), en dat de besturingsinterface onzichtbaar blijft (hidden).

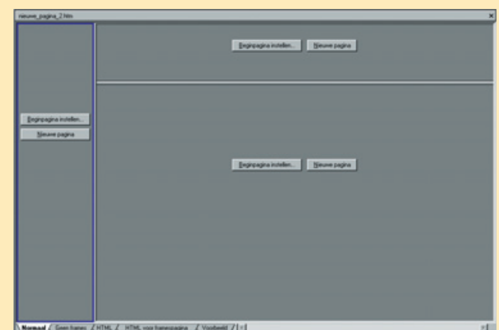

Framed gaan

Frames kunnen best handig zijn op een site, zeker nu zowat alle browsers ze ondersteunen. Een even typische als handige constructie is een navigeerbalk (hoofdmenu) links, bovenaan rechts een titelbalk (of submenu) en een groter frame onderaan rechts voor de eigenlijke inhoudspagina. Op voorwaarde natuurlijk dat alle links werken zoals je ze bedoeld had...

Stap 1

Stel dat je hyperlinks in het linkerframe een nieuwe pagina in het kleine frame bovenaan rechts moeten openen, maar wat blijkt: je links openen een pagina in hun eigen frame waardoor meteen je hoofdmenu verdwenen is!

Een geneste hiërarchie met frames: klaar voor de start in FrontPage.

VAKTAAL

ActiveX-controls: Minuscule programma's die door websites gebruikt worden om speciale opdrachten naar de computer van de bezoeker te downloaden en die daar ten uitvoer te brengen. Zodra ze geïnstalleerd zijn, kunnen de ActiveX-controls door verschillende applicaties opnieuw gebruikt worden.

AVI-formaat: (Audio Video Interleaved) Een extensie voor bestanden die video met geluid bevatten. Microsoft maakt veel gebruik van dit bestandstype en je kan het afspelen met de Mediaspeler in Windows.

CSS: (cascading style sheets) Speciale stijlcodes die ervoor zorgen dat je bepaalde stijlkenmerken consequent over grotere stukken van je webpagina's kan toepassen, zodat je talrijke html-tags kan vermijden.

Font: De verzameling karakters, een compleet alfabet in hoofdletters en kleine letters, cijfers en leestekens van een bepaald ontwerp.

Gif: (Graphics Interchange Format) Een gecomprimeerd formaat van afbeeldingen met maximaal 256 kleuren.

Frame: Een afgebakende ruimte op je blad papier of webpagina, waarbinnen je bijvoorbeeld tekst of afbeeldingen kan laten verschijnen.

Plug-in: Een klein programmaatje dat in een bestaand programma wordt geïntegreerd om nieuwe functies te kunnen vervullen.

RealAudio: Een technologie om beeld en geluid rechtstreeks over het internet door te sturen.

Unicode: Een 16-bit karakter-coderingsschema dat ervoor zorgt dat ieder karakter in elk van de bestaande talen (wereld) uniek kan worden gepresenteerd.

Dat kan je vermijden door je framesetpagina als volgt op te stellen (wat FrontPage grotendeels automatisch voor zijn rekening neemt):

```
<FRAMESET COLS="150,*">
 <FRAME NAME="LINKERZIJDE" SCR="LINKS.HTM">
 <FRAMESET ROWS="20%,*">
  <FRAME NAME="RECHTSBOVEN" SRC="RBOVEN.HTM">
  <FRAME NAME="RECHTSONDER" SRC="RONDER.HTM">
 </FRAMESET>
</FRAMESET>
```

Je geeft dus elk frame een eigen naam (in ons voorbeeld respectievelijk: linkerzijde, rechtsboven en rechtsonder). Nu moet je er maar voor zorgen dat alle hyperlinks in de pagina die je in het linkerframe plaatst (hier LINKS.HTM genoemd) het attribuut TARGET="RECHTSBOVEN" meekrijgen, bijvoorbeeld:
<A HREF="SUBMENU1.HTM" TARGET="RECHTSBOVEN">HOBBY'S</A>.
Klik je nu zo'n hyperlink aan in het linkerframe, dan wordt een nieuwe pagina in het frame rechtsboven geopend, zoals het hoort. Om te vermijden dat je zo'n target bij élke hyperlink uit LINKS.HTM moet meegeven, kan je in deze pagina net boven de </HEAD>-tag de volgende instructie plaatsen: <BASE TARGET= "RECHTSBOVEN">. Deze tag zorgt er immers voor dat alle hyperlinks nu standaard naar het frame met de naam rechtsboven wijzen.

Stap 2

Een iets ingewikkelder constructie is dat een klik op een hyperlink in het linkerframe nieuwe pagina's moet openen in beide andere frames tegelijk (rechtsboven én –onder)! Zoiets kan je weliswaar met een stukje JavaScript oplossen, maar met wat planning krijg je dat ook wel in pure html voor elkaar. Volg mee. We maken eerst een framesetpagina aan met een smal linkerframe en een breed rechterframe:

```
<FRAMESET COLS="150,*">
  <FRAME NAME="LINKERZIJDE" SRC="LINKS.HTM">
  <FRAME NAME="RECHTERZIJDE" SRC="RECHTS.HTM">
</FRAMESET>
```

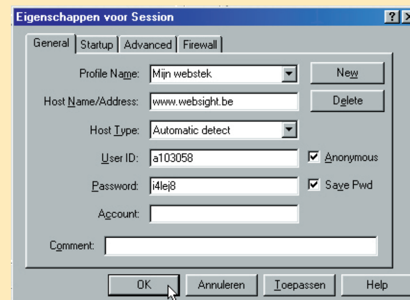
De pagina rechts.htm wordt op zijn beurt ook een framesetpagina, met de volgende ingrediënten:

```
<FRAMESET ROWS="20%,*">
  <FRAME NAME="BOVEN" SRC="BOVEN.HTM">
  <FRAME NAME="ONDER" SRC="ONDER.HTM">
</FRAMESET>
```

Nu plaats je, opnieuw net boven de </HEAD>-tag in de pagina LINKS.HTM de volgende code: <BASE TARGET= "RECHTERZIJDE">. Klik je nu een hyperlink aan op deze pagina, dan wordt de framesetpagina RECHTS.HTM vervangen door een andere framesetpagina. Deze laatste roept op zijn beurt dan weer twee nieuwe pagina's aan, net zoals RECHTS.HTM dat ook deed. Zo zie je maar, het lijkt moeilijk... maar is het niet!

(H)up met de bitjes!

Je hebt een gulle 10 MB webruimte van je provider gekregen, en off line (op je eigen harde schijf) staat je gloednieuwe webstek al te blinken. Maar je hebt geen flauw idee hoe je dat nu allemaal naar je webruimte versast (geüpload) krijgt. We laten je zien hoe je dat aanpakt met behulp van het gratis ftp-programma WS_FTP LE [www.ftpplanet.com/download.htm], ook al laten een aantal webeditors (waaronder FrontPage en Dreamweaver) toe dat vanuit het pakket zelf te doen.

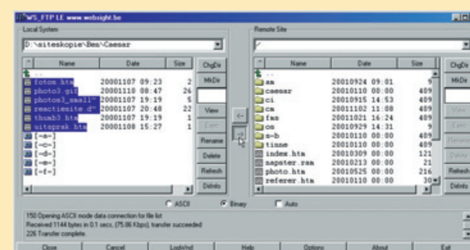
De configuratie van WS_FTP LE: in een knip gebeurd.

Stap 1

Uiteraard dien je dat gratis programma wel eerst te downloaden (690 KB) en te installeren. Veel meer dan dubbelklikken op het exe-bestand en wat administratieve gegevens in te voeren, behelst deze procedure echter niet. Daarna start je het eigenlijke programma op en ga je als volgt te werk:
- je krijgt een dialoogvenster te zien, waar je het tabblad GENERAL opent;
- geef een willekeurige naam aan het veld PROFILE NAME;
- de andere gegevens (host name/address, user ID en password) moet je provider jou kunnen bezorgen - het veld HOST TYPE laat je ongemoeid;
- eventueel zet je een vinkje bij SAVE PWD, zodat je niet telkens opnieuw je wachtwoord moet ingeven;

bevestig met een druk op OK... en je bent ingelogd op je webruimte!

Stap 2

Uploaden: een kwestie van klikken!

Het kopiëren van gegevens van je lokale harde schijf naar je webruimte (of omgekeerd) doe je ongeveer op dezelfde manier als je dat binnen je Windows Verkenner doet. In het linkervenster zie je de bestanden op je eigen pc, rechts de bestanden op je webstek. Je hoeft maar bestanden in het ene venster te selecteren (eventueel met behulp van de Ctrl- of de Shift-toets) en in het midden op het pijltje met de juiste richting te klikken. Het kopieerproces schiet in gang. Als alles goed gaat, kan je even later je eigen webpagina's... on line bewonderen! Vergeet wel niet de openingspagina van je webstek 'eindex.htm' te noemen, dan hoef je de paginanaam in je browser niet telkens mee in te tikken! Veel succes.

— Toon Van Daele —

VAKTAAL

Ftp: (File Transfer Protocol) Hiermee kan je bestanden via het internet van de ene naar de andere computer versassen. Van je pc naar een andere heet uploaden, in omgekeerde richting spreken we van downloaden.

Hyperlink: Ook gewoon link genoemd. Een referentie naar een ander document of webpagina.

Uploaden: Het versturen van een bestand naar een andere computer via een netwerk of een modem-verbinding. Bij uploaden kopieer je een bestand van je computer naar een andere computer. Bij downloaden wordt die rol omgekeerd.